

Endoscopie

Dunne darm onderzoek met een endoscoop

Een dunne darm onderzoek is een onderzoek waarbij we de dunne darm helemaal bekijken met behulp van een soepele buigbare slang; de endoscoop. Zien we een afwijking dan kunnen we er meestal gelijk wat aan doen. Dit wordt vooraf met u besproken met de MDL arts.

Er zijn 2 manieren om dit onderzoek uit te voeren. Uw arts vertelt en legt u uit welke endoscoop gebruikt gaat worden bij uw dunne darm onderzoek; de Power Spiral of de Dubbel Ballon endoscoop.

De dunne darm kan met de endoscoop op twee manieren worden bereikt:

1. via de mond, slokdarm en maag
2. via de anus en de dikke darm.

Vorbereidingen op het onderzoek

Vorbereiding van uw darmen

Het is van groot belang dat uw darmen voor het onderzoek leeg en schoon zijn. Daarom moet u veel drinken, een dieet volgen en de voorgeschreven laxeermiddelen gebruiken. Hieronder vertellen we u meer over het dieet en de laxeermiddelen.

Dieet

Vanaf 2 dagen voor het onderzoek moet u een speciaal dieet volgen. Hieronder leest u wat u wel en wat u niet mag eten.

Wat mag u niet eten:

Voor een vezelbeperkt dieet

- Volkoren graanproducten zoals brood met zaden en volkorenbrood.
- Volkoren- en meergranen pasta en zilverliesrijst.
- Groenten: Asperges, bleekselderij, zuurkool, snijbonen, sperziebonen, prei, doperwten, peulvruchten, taugé, maïs, champignons, tomaten, ui, knoflook, spinazie, andijvie, paprika, rauwkost.
- Fruit: Sinaasappel, grapefruit, mandarijnen, kiwi's, bramen, druiven, aardbeien en gedroogde vruchten.

- En verder: Noten, pinda's en zaden (zoals sesam- en maanzaad) Suikervervangers of voedingsmiddelen, die sorbitol bevatten.

Wat mag u wel eten:

Beschuit, wit- of lichtbruinbrood met margarine of boter. Magere vleeswaren, een gekookt ei, hagelslag, chocoladepasta, honing, stroop en jam zonder pitjes.

- Fruit: Zacht, rijp fruit of fruitconserven zonder pitjes, vezels of schil. Appelmoes of vruchtenmoes.
- Groenten: gaargekookt zoals jonge bietjes, bloemkool, broccoliroosjes, worteltjes.
- Warme maaltijd: soep met stukjes vlees, vermicelli en/of soepballetjes (zonder groenten), aardappelen, witte rijst, pasta, macaroni, licht gebraden mager vlees, vis of kip (zonder vel).
- Desserts: vla, pudding, kwark of yoghurt.

Laxeren van de darmen

Er mag tijdens het onderzoek geen ontlasting zitten in uw darmen. De arts kan uw darmen anders niet goed bekijken. Daarom maken we voor het onderzoek uw darmen leeg. Dit heet laxeren.

Het laxeren van de darmen gebeurt met twee soorten medicijnen:

- Pleinvue®
- Bisacodyl®

Veel mensen krijgen diarree van de laxeermiddelen. Het is verstandig om hiermee rekening te houden. Bijvoorbeeld bij de afspraken die u maakt in de tijd dat u de laxeermiddelen neemt.

Wanneer zijn de darmen goed schoon?

De darmen zijn schoon als alleen maar lichtgele en heldere vloeistof komt uit uw anus. Is dat bij u zo? Dan moet u nog steeds de hoeveelheden heldere drank drinken die we u hieronder voorschrijven.

Drinkt u minder? Dan blijken de darmen bij het onderzoek vaak toch niet goed schoon te zijn. Hierdoor kan de arts niet alles goed zien. Ook kan het onderzoek hierdoor langer duren en meer pijn doen. Soms moet het onderzoek zelfs opnieuw gebeuren.

Hieronder ziet u hoe helder de ontlasting moet zijn als u klaar bent met de voorbereiding van uw darmen.

Het gebruik van laxeermiddelen

Als u een recept heeft gekregen voor twee tabletten Bisacodyl® moet u deze tabletten twee dagen voor het geplande onderzoek om 22:00 uur met een slokje water innemen.

Bisacodyl® heeft een laxerende werking. Als bijwerking kunnen darmkrampen ontstaan.

Het gebruik van een darmreinigingsmiddel

Naast het laxermiddel heeft u ook een darmreinigingsmiddel gekregen. Meestal betreft dit Pleinvue®.

Indien uw arts een ander middel voorschrijft dient u de folder die daarbij hoort te volgen. Bij inname van Pleinvue® wordt de ontlasting steeds dunner en uiteindelijk een licht gekleurde waterige vloeistof. Als u denkt dat de darm niet schoon is, neem dan bijtijds contact op met de polikliniek maag-, darm- en leverziekten. Het telefoonnummer wordt verderop in deze brochure vermeld onder 'contact'.

De bijsluiter die u van de apotheek heeft ontvangen hoeft u niet te gebruiken. De hierna volgende instructies vervangen deze bijsluiter volledig.

Instructies voor de bereiding van Pleinvue®

Klaarmaken PLEINVUE

De bijsluiter die u van de apotheek heeft ontvangen dient u NIET te gebruiken.

- U heeft 1 kartonnen verpakking meegekregen van de apotheek;
- Deze verpakking bevat 3 sachets. Voor dosis 1 is er één sachet. De oplossing van dosis 1 heeft een mangosmaak. Voor dosis 2 zijn er twee sachets (A en B). De oplossing van dosis 2 heeft een fruitdranksmaak.
  - **Dosering 1:** Dosis 1 is één groot zakje. Deze dosis lost u op in 500 ml water. U blijft roeren tot het poeder is opgelost. Dit kan ongeveer 8 minuten duren. De oplossing kan na bereiding afgedekt 24 uur in de koelkast worden bewaard.
  - **Dosering 2:** Dosis 2 bestaat uit 2 zakjes (A en B). Los deze 2 zakjes weer op in 500 ml water. U blijft roeren tot het poeder is opgelost. Dit kan mogelijk 8 minuten duren. Ook deze oplossing kan na bereiding afgedekt 24 uur in de koelkast worden bewaard. Deze oplossing kan dus al de dag voor het onderzoek worden bereid.

Laxeerschema PLEINVUE®

Voor het laxeren met de PLEINVUE® volgt u onderstaand laxeerschema 1 liter PLEINVUE®.

Voor het laxeren op de dag van het onderzoek zelf, wordt onderscheid gemaakt tussen onderzoek voor 12.00 uur en onderzoek na 12.00 uur.

Let u dus goed op welk schema u dient te volgen.

2 Dagen voor het onderzoek:

- Vanaf 8.00 uur start u met het vezelbeperkt dieet dat u blijft volgen tot na de coloscopie.
- Om 22.00 uur neemt u de twee tabletten Bisacodyl® in.

1 dag voor het onderzoek:

- Tot 17.00 uur volgt u het vezelbeperkt dieet.
- Om 17.00 uur gebruikt u de laatste maaltijd.
- Om 18.00 uur start u met PLEINVUE®, vanaf nu geen vast voedsel meer gebruiken tot na het onderzoek.

- Tussen 18.00 en 19.00 uur drinkt u 500 ml PLEINVUE® dosis 1 en ten minste 500 ml water of *heldere vloeistof.
- Drink rustig, en wissel de PLEINVUE® en de heldere vloeistof met elkaar af per slok/glas.
- Vanaf 19.00 uur rustperiode - u mag zoveel mogelijk heldere vloeistof drinken als u wilt: hoe meer u drinkt, hoe schoner de darm!

De volgende heldere vloeistoffen zijn toegestaan:

water, heldere appelsap, limonadesiroop, thee (suiker mag) en gezeefde drinkbouillon. Als u behoefte heeft aan iets energierijks, raden wij u een heldere sportdrink aan.

Op de dag van het onderzoek, onderzoek voor 12.00 uur:

- Neem vóór u start met dosis 2 een kop warme thee.
- Voor 6.00 uur drinkt u 500 ml PLEINVUE® dosis 2 en tenminste 500 ml water of *heldere vloeistof in minimaal één uur tijd. Drink rustig, en wissel de PLEINVUE® en de heldere vloeistof met elkaar af per slok/glas.
In verband met reistijd of als u het lastig vindt om PLEINVUE® te drinken, kunt u ook eerder op de ochtend starten met het drinken van de PLEINVUE®.

Op de dag van het onderzoek, onderzoek na 12.00 uur:

- Neem vóór u start met dosis 2 een kop warme thee.
- Tussen 8.00 uur en 9.30 uur drinkt u 500 ml PLEINVUE® dosis 2 en tenminste 500 ml water of *heldere vloeistof in minimaal één uur tijd. Drink rustig, en wissel de PLEINVUE® en de heldere vloeistof met elkaar af per slok/glas.
- Na 10.30 uur mag u niets meer drinken tot na de coloscopie.

U dient 2 uur voor het onderzoek klaar te zijn met het laxeren (drinken van de 500 ml PLEINVUE® en tenminste 500 ml heldere vloeistof). **In de 2 uur voorafgaand aan het onderzoek mag u dus niet meer drinken.**

Inname PLEINVUE® (tips)

Het is belangrijk dat u de voorgeschreven hoeveelheid vloeistof helemaal opdrinkt! Hieronder vindt u een aantal tips om het drinken van het laxeermiddel iets minder lastig te maken.

Tips voor het innemen van PLEINVUE®

- Drink PLEINVUE® langzaam - neem de tijd. Neem voor de eerste dosis PLEINVUE® (500 ml) en de heldere vloeistof (tenminste 500 ml) samen minimaal 1 uur de tijd.
- Drink PLEINVUE® in kleine slokjes en wissel af met slokjes van de eerder genoemde toegestane heldere vloeistof om de inname te vergemakkelijken.
- Start met een kopje warme thee voor u de tweede dosis PLEINVUE® inneemt.
- Drink het (ijs)koud uit de koelkast.
- Gebruik een rietje tijdens het drinken, zodat het wat verder in de mond komt.
- Gebruik tussendoor eventueel kauwgom (zonder sorbitol) om een nare smaak tegen te gaan.

Drink de oplossingen rustig met kleine slokjes en wissel af met slokjes van de eerdergenoemde toegestane heldere vloeistoffen. Dit verkleint de kans op misselijkheid. Indien nodig, kunt u het

drinken van PLEINVUE® kort onderbreken en de behandeling hervatten wanneer een vol gevoel, en eventuele misselijkheid verdwenen zijn.

Werking PLEINVUE®

Het laxeermiddel zorgt ervoor dat u tot 2 uur na het drinken flink ontlasting verliest. Daarna neemt de werking iets af.

Bij inname van het darmreinigingsmiddel wordt de ontlasting steeds dunner en ziet deze er uiteindelijk uit als een waterige en doorzichtige vloeistof.

Vaak komt er na het laxeren 's ochtends nog veel ontlasting. Het is goed om te weten dat u de controle over de ontlasting niet geheel kwijtraakt. Daardoor gebeuren er weinig ongelukjes en kunt u op tijd naar het toilet.

Soms raakt de anus wat kapot (als een schaafplek) door het meervoudig ontlasten. Als u last heeft van roodheid of schraalheid mag u een verzachtende zalf gebruiken. Geen Vaseline, dit kan schade aan de scoop geven.

Wanneer u problemen ondervindt met het innemen van de PLEINVUE®, bijvoorbeeld doordat u last heeft van misselijkheid of braken, of als u twijfelt of uw darm voldoende schoon is, neem dan contact met ons op.

Medicijngebruik tijdens de voorbereiding voor het onderzoek

Uw eigen medicijnen

Met een beperkt aantal medicijnen dient u voordat u het onderzoek ondergaat te stoppen of de dosering aan te passen.

Bloed verdunnende medicijnen

Indien u bloedverdunnende medicijnen gebruikt zoals Sintrom®, Acenocoumarol®, Marcoumar®, Ascal®, of Plavix®, dan moet u tijdig contact opnemen met het ziekenhuis. Deze medicatie moet voor de behandeling namelijk in overleg met uw arts tijdelijk gestaakt worden. Indien u niet zeker bent of u bloedverdunnende medicatie gebruikt, neemt u dan contact op voor overleg.

Medicijnen tegen suikerziekte (diabetes)

Bent u diabetespatiënt, overleg dan met uw arts of en hoe u het gebruik van tabletten of de insulinedosering moet aanpassen. Als u insuline gebruikt proberen we het onderzoek in de ochtend te laten plaatsvinden. Wilt u wel uw eigen medicijnen mee nemen naar de polikliniek?

Ijzertabletten

Door ijzertabletten (Ferrogradumed of Ferrofumaraat) wordt uw darmwand zwart. De arts kan de binnenkant van uw darm dan minder goed bekijken. Daarom moet u 7 dagen voor het darmonderzoek stoppen met het slikken van de ijzertabletten. Na het onderzoek mag u de ijzertabletten weer innemen.

Overige medicijnen

In principe kunt u uw overige medicijnen gewoon innemen. Het is van belang dat de arts weet welke medicijnen u gebruikt. Daarom vragen we u om deze medicijnen van tevoren op de vragenlijst in te vullen.

Het dunne darm onderzoek

Gedurende het onderzoek wordt u begeleid door een MDL arts en een endoscopieverpleegkundige. Om u een indruk te geven wat u kunt verwachten volgt hieronder een beschrijving.

Sedatie

Omdat het onderzoek als onaangenaam kan worden ervaren, vindt het onderzoek plaats onder 'diepe' sedatie. U bent dan volledig in slaap. Diepe sedatie wordt soms verward met narcose, u krijgt diepe sedatie. U wordt hiervoor aangemeld bij de anesthesie. U wordt van tevoren gebeld door de anesthesie om uw gezondheid door te nemen. De anesthesist legt uit wat diepe sedatie inhoudt. Een enkele keer kan de arts er voor kiezen het onderzoek onder 'milde' sedatie uit te voeren, in de volksmond 'een roesje'. U slaapt, maar u bent wel wakker. Vaak maakt u wel iets van het onderzoek mee. Indien nodig kan de arts tijdens het onderzoek besluiten u extra sedatie bij te geven.

Is sedatie veilig?

Sedatie is veilig. Voorwaarden zijn dat de sedatie wordt toegediend door getraind medisch personeel en de patiënt goed wordt bewaakt. Bijwerkingen treden dan zelden op. Indien nodig zijn er medicijnen beschikbaar waarmee we zo nodig de sedatie ongedaan kunnen maken. Wanneer u een ernstige hart of longaandoening heeft, kan de arts besluiten de sedatie aan te passen. Dit wordt vooraf met u besproken.

Begeleiding naar huis

De medicijnen die aan u toegediend worden bij de sedatie werken maar kort. Toch kunt u nog meerdere uren na het onderzoek slaperig zijn. Een bijwerking van de medicatie is dat u zich niet meer kan herinneren wat er met u is besproken. De eerste 24 uur na het onderzoek mag u daarom niet actief deelnemen aan het verkeer of machines bedienen. Wij raden u af om in de eerste 24 uur na het onderzoek belangrijke beslissingen te nemen.

Het is noodzakelijk dat iemand u na het onderzoek naar huis begeleidt. Uw begeleider mag niet bij het onderzoek aanwezig zijn.

Uitleg van het dunne darm onderzoek

- U meldt zich op het afgesproken tijdstip bij de receptie van het Endoscopie Centrum, receptie L, 1^e verdieping van de polikliniek. De verpleegkundige haalt u op en begeleidt u naar de voorbereidingsruimte. De verpleegkundige zal u een aantal vragen stellen.
- Indien u diabetes patiënt bent zal uw bloedsuiker worden gemeten
- U kleedt zich van onderen uit en neemt plaats op een onderzoeksbed, uw kleding blijft bij u onder op het onderzoeksbed.
- De verpleegkundige brengt een infuus/venflon (hol plastic buisje) aan in een bloedvat in uw arm. Door dit infuus/venflon kan het slaapmiddel worden toegediend.
- U wordt op het onderzoeksbed naar de behandelkamer gebracht. Hier wordt u aan de monitor gekoppeld: wij meten de bloeddruk, u krijgt u een knijpertje op uw vinger, hiermee meten wij uw hartslag en het zuurstofgehalte in uw bloed. U krijgt 3 plakkers op uw borst, hiermee meten wij uw ademfrequentie.
- Wij vragen u om op uw linkerzij te gaan liggen, met opgetrokken knieën. U krijgt dan via het infuus/venflon het slaapmiddel toegediend.

- Zoals vooraf is afgesproken met uw MDL arts wordt de endoscoop ingebracht: via de mond of via de anus.

Het onderzoek kan een aantal uren in beslag nemen, gedurende het onderzoek zult u gesedeerd blijven.

Complicaties

Een Dunne Darm onderzoek is een veilig onderzoek. Toch treden soms (bij 1 op 500 onderzoeken) complicaties op. De belangrijkste complicaties zijn een bloeding of het ontstaan van een scheurtje in de darm. Sommige complicaties kunnen direct tijdens het onderzoek behandeld worden. Wanneer dat niet mogelijk is kunt u voor behandeling worden opgenomen in het ziekenhuis.

Na het Dunne Darm onderzoek

Na afloop van het onderzoek wordt u naar de herstelkamer gebracht. Als u voldoende hersteld bent mag u na ongeveer twee uur met uw begeleider naar huis.

Wij serveren water en/of appelsap met ontbijtkoek. Als u wilt, mag u een eigen broodmaaltijd meenemen.

Weer thuis

Na het onderzoek mag u weer alles eten en drinken zoals u dat gewend bent.

Door de darmvoorbereiding en het onderzoek kunt u last hebben van buikpijn, een veranderd ontlastingspatroon, en/of lucht in de darmen. Dit kan een paar dagen aanhouden.

Indien tijdens het onderzoek stukjes weefsel (biopten) of poliepen zijn weggenomen, kunt u de eerste tijd spoortjes bloed verliezen via de anus. Als u na afloop van het onderzoek thuis klachten krijgt van acute buikpijn, bloedverlies bij de ontlasting, of hoge koorts, neemt u dan direct contact op met het ziekenhuis.

Contact

Tijdens kantooruren:

polikliniek maag-, darm en leverziekten (MDL): (020) 444 1125.

Buiten kantooruren:

Spoedeisende hulp (SEH): (020) 444 3636.

Vraagt u dan naar de dienstdoende maag-, darm- leverarts, deze zal u adviseren hoe te handelen.

Vragen

Heeft u na het lezen van deze brochure nog vragen, dan kunt u deze stellen aan de medewerkers van de polikliniek maag-, darm- en leverziekten.

Schematisch overzicht van uw afspraken:

Activiteit	Datum	Tijdstip
Stop inname van ijzermedicatie 7 dagen vooraf		: uur
Stop inname bloedverdunners, volgens afspraak met de arts		: uur
Start vezelbeperkt dieet		: uur
Inname van twee tabletten Bisacodyl		: uur
<i>Eerste</i> Inname van 1 liter Moviprep® en 1 liter heldere vloeistof		: uur
<i>Tweede</i> inname van 1 liter Moviprep® en 1,5 liter heldere vloeistof		: uur
Tijdstip van aanmelden op de polikliniek		: uur
Tijdstip van Dunne Darm onderzoek		: uur